

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik

Poljana Paska Miličevića 1

20000 Dubrovnik

tel.: 020/324856

www.mdrd.hr

e-mail: mdrd@mdrd.hr

IZVJEŠĆE O RADU MUZEJA DOMOVINSKOG RATA DUBROVNIK ZA 2020. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

- Muzeju darovan pištolj PHP, registrirano trofejno oružje iz Domovinskog rata koje posjeduje povijesnu vrijednost. Darovatelju je dodijeljeno za zasluge u Domovinskom ratu, i na sebi ima ugraviranu posvetu vlasniku od Načelnika UVP MORH brigadira Mate Laušić. Predmet uvršten u Zbirku trodimenzionalnih predmeta i uveden u Inventarnu knjigu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik pod inventarnim brojem 3D 547.
- Gordana Luznik – Donacija cjelokupne arhive nastale djelovanjem fonda „Sv Vlaho“ za spas Dubrovnik tijekom Domovinskog rata. Donacija sadrži više tisuća dokumenata neizmjerne povijesne vrijednosti.
- Željko Topolovec – Uz osobna sjećanja brigadir Topolovec darovao je Muzeju svoje ratne dnevnik, dokumente iz osobne arhive, dva ratna zemljovida i 84 fotografije, koji se odnose na vrijeme od rujna 1993. do rujna 1995., kada je obnašao dužnost Zapovjednika 163. dubrovačke brigade HV.
- Fani Knego Pijević – Donacija 97 fotografija dubrovačkih branitelja iz obiteljskih albuma i albuma Stjepana Štefa Knega. Donacija – Album karikatura, (dubrovačkih branitelja) autora Joza Violaća, 1993.
- Ane Čerjan – Donacija dijelova ratne odore i vojne opreme, kao i Zbirke ratnog znakovlja postrojbi HV koja je pripadala njenom ocu istaknutom dubrovačkom branitelju Zlatku Čerjan.
- Tihana Kalbić – Donacija fotografije dječaka Grgura Matane koju je na Stradunu 7. prosinca 1991. snimio istaknuti ratni fotoreporter Slobodne Dalmacije Milo Kovač
- Dubravko Kišur – Donacija četiri fotografije iz osobnog albuma njegovog oca Mihaela Kišura, zapovjednika tenkovske satnije 163. brigade HV, autora Antuna Masle.

- Nedjeljko Babić – Donacija 26 fotografija pripadnika 2. OMB 2 GBR „Grom“ na položajima oko Dubrovnika 1992. tijekom sudjelovanja u Operaciji oslobađanja juga Hrvatske
- Donacija dviju fotografija dubrovačkih branitelja 1992., iz privatnog albuma Andrije Grgića
- Mirja Beusan – Donacija 73 video kazete, snimao Milan Antolković vijesti o ratu u Hrvatskoj i Dubrovniku sa televizijskih postaja Savezne Republike Njemačke 1991. – 1995.
- Muzeju darovan dokument od 14. 01. 1992. Vodovoda Dubrovnik – Traženje dopuštenja od strane „Komande mjesta“ Mokošica za prijevoz i rad radnika na terenu te popravak nastalih oštećenja.
- Pero Lepeš – Donacija tri VHS kazete izvornih ratnih snimaka koje je snimio Ernest Dabelić 1991. Snimke sadrže raketiranje Srđa, djelovanje topovnjače tzv. JNA, ACI Marine i događanja 6. i 7. prosinca 1991.
- Anka Miloš – Donacija dva albuma novinskih isječaka o Dubrovniku u Domovinskom ratu koje je izrađivala u izbjeglištvu u Zagrebu. Albumi broje 156 novinskih članaka većinom objavljenih u Večernjem listu 1991.
- Blaženko Ogresta – Donacija sedam uokvirenih fotografija pripadnika Zbora narodne garde Dubrovnik
- Adriana Padovan – Donacija ratnog albuma Dubrovnika akademika Ive Padovana s 20 izvornih ratnih fotografija
- Ivan Viđen – Donacija VHS Panasonic NV-M5 kamere od gospara Đela Jusića kojom je snimao agresiju na Dubrovnik. Tada napravljeni video zapisi bili su korišteni kao dokazni materijal Tužilaštva sudu u Haagu u procesu protiv Pavla Strugara i Miodraga Jokića.

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

- Dezinfekcija i mehaničko uklanjanje nečistoća sa svih izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal, stalna izložba „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ (M. Đuraš, Vlaho Asić, Marinko Milanović, Nedjeljko Rajković)
- Čišćenje i slaganje pohranjene građe iz Zbirke 3D predmeta, ukupno 98 predmeta (M. Đuraš)
- Preventivno zaštićeno 420 dokumenata iz Zbirke dokumenta, beskiselinske folije i kutije, (V. Jurica Turk)
- Preventivna zaštita 290 negativa iz Zbirke fotografija i negativa, beskiselinske zaštitne košuljice. (M. Đuraš)
- Redovno praćenje stanja izloženih predmeta u tvrđavi Imperijal i pohranjenih predmeta te poduzimanje mjera preventivne zaštite. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga / 3.2. Katalog muzejskih predmeta

- Završenom kompletnom prijepisu inventirane građe iz Zbirke dokumenta, iz klasične inventarne knjige u program za obradu muzejske građe M++ (od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 2947., a od inventarnog broja 2948 i dalje, Zbirke dokumenata, građa se vodi u M++.), dodijeljeno inventarnim brojevima 1576 fotografija scanova dokumenata – predmeta (V. Jurica Turk)
- Računalno inventirano novih 104 predmeta u Zbirci dokumenata, u M++ u (V. Jurica Turk)
- Digitalizirano 1928 dokumenata iz vremena Domovinskog rata (V. Jurica Turk)
- Digitalizirano 11000 fotografija i negativa iz vremena Domovinskog rata (M. Đuraš)
- Klasičnim načinom inventirana 102 predmeta u Zbirku fotografija, (M. Đuraš)
- Završenom kompletnom prijepisu inventirane građe iz Zbirke 3D predmeta (iz klasične inventarne knjige u M++, od inventarnog broja 1 do inventarnog broja 255. Od inventarnog broja 256 i dalje građa se vodi u M++) dodijeljeno 48 fotografija predmeta (M. Đuraš)

5. STALNI POSTAV- stalna izložba „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“

5.2. Izmjene stalne izložbe

Naziv: Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“

Autori stručne koncepcije: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg: 812

Površina u m²: 311

Vrijeme trajanja: 5. kolovoza 2008. – u tijeku

- Kraći opis: U tvrđavi Imperial – Carskoj tvrđavi, koju su Francuzi sagradili 1812. g. na Srđu, Dubrovnik, i posvetili Napoleonu I., postavljena je izložba „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“. Tijekom Domovinskog rata tvrđava je bila prva crta obrane Dubrovnika i u njoj je bilo smješteno Zapovjedništvo 163. dubrovačke brigade Hrvatske vojske. Postala je simbolom herojske obrane Grada. Izložba je otvorena 2008. g. kao prva faza projekta budućega stalnog muzejskog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik.

Izložba je prezentirana u prizemnom dijelu tvrđave i sastoji se od četiri tematske cjeline: Pad Dubrovačke Republike i povijest objekta Fort Imperial; Srpsko-crnogorska agresija 1991.; Dani pobjede – oslobodilačke akcije Hrvatske vojske i Stradanje stanovništva, civilnih objekata i spomenika kulture na dubrovačkom području. Prikazan je tijek Domovinskog rata na dubrovačkom području od početaka srpsko-crnogorske agresije 1991. g., pobjedonosnog

izlaska Hrvatske vojske na međunarodno priznate granice Republike Hrvatske, povratka izbjegloga i prognanoga stanovništva na privremeno okupirana područja do završetka rata 1995. Izloženi su originalni dokumenti, umjetničke i dokumentarne fotografije iz Domovinskog rata, naoružanje, minsko-eksplozivna sredstva, dijelovi vojne opreme, ratne zastave postrojbi, autentične snimke i video građa.

- Održavanje izložbe „Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“ u neobnovljenoj tvrđavi Imperijal na Srđu, iziskivalo je i tijekom 2020. poduzimanje većih radova na održavanju i obogaćivanju izložbenih prostora Muzeja, pogotovu nakon zimskog perioda i prestanka prodiranja velikih količina oborinske vode u izložbene prostore. Izvršili smo brojne svako godišnje redovite radove na realizaciji opstanka Muzeja u tvrđavi, a nastavljeno je i sustavno nadopunjavanje i proširenje tematskih cjelina stalne izložbe novo prikupljenom i obrađenom muzejskom građom. Uvjeti rada u tvrđavi tijekom 2020. isti su kao i proteklih godina te iziskuju stalni i svakodnevni angažman djelatnika u održavanju izložbenih prostora te muzejske građe i opreme.

- Zamijenjena su dva vlagom oštećena izložbena panoa te osam predmetnih legendi koje su dopunjene novim prikupljenim podacima.

- Radi trajne nemogućnosti izlaganja originalnih predmeta iz Zbirke dokumenata (papir), izvršili smo dalje obogaćivanje druge tematske cjeline stalne izložbe „Dani pobjede“ novo prikupljenom digitaliziranom i obrađenom građom. Tako je u ovu tematsku cjelinu uvršten digitalni ispis radnog ratnog zemljovida, četiri izvoda iz dnevnčkih zapisa te 6 fotografija iz Zbirke fotografija doniranih od brigadira Željka Topolovca.

- Iz Zbirke 3D predmeta izložbene vitrine obogaćene su s tri dijela vojne opreme donirane od strane Ane Čerjan, koje su pripadale istaknutom dubrovačkom branitelju Zlatku Čerjan te digitalnim ispisom dijelova ratnih albuma iz osobnih arhiva Iva Padovana i Anke Miloš .

6. STRUČNI RAD

6.1. Stručna obrada muzejske građe

- Pregled 304 dokumenta zatečena u Muzeju, inventariziranje 104 dokumenta te obrada i odabir daljnjih 170 dokumenata za inventarizaciju u Zbirku dokumenata (V. Jurica Turk)

- Pregled 540 fotografija, digitalizacija i priprema za inventarizaciju u Zbirku fotografija (M. Đuraš)

- Rad na obradi novo prikupljenih i doniranih predmeta Muzeju, u svrhu inventarizacije i katalogizacije. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)

- Izvršen daljnji stručni rad na pregledu opsežne dokumentacije Fonda za spas Dubrovnika “Sveti Vlaho”. Odabir dijela građe za inventarizaciju. (V. Jurica Turk)

6.2. Identifikacija / Determinacija građe

- Utvrđivanje lokaliteta i mjesta nastanka fotografija te identiteta fotografiranih osoba na fotografijama iz Zbirke fotografija i negativa Muzeja, za 102 fotografije (M. Đuraš)

6.5. Posudbe i davanje na uvid

- Davanje na uvid muzejske građe iz Zbirke dokumenata i Zbirke fotografija i negativa zainteresiranim građanima, stručnjacima i studentima. (V. Jurica Turk, M. Đuraš)
- Carinska uprava Dubrovnik – posuđeni predmeti iz zbirke muzeja (ručni bacači, naoružanje) za potrebe održavanje sigurnosne vježbe u suradnji s PU Dubrovnik na granici RH. (M. Đuraš)
- Izdavačkoj kući Salesiana, gđi Nadi Babić, ustupljene fotografije Želimira Puljića nastale u vrijeme Domovinskog rata za potrebe tiskanja njegove knjige.
- Ustupanje fotografija iz Zbirke Muzeja „Dubrovačkom vjesniku“ za potrebe objavljivanja i obilježavanja važnih datuma iz vremena Domovinskog rata (Mišo Đuraš)

6.7. Publicistička djelatnost stručnih djelatnika

- Serpentine Srđa – Staza deva, Muzej Domovinskog rata Dubrovnik, Varina Jurica Turk. / Welcome, broj 32., Dubrovnik, veljača 2020. / Turistička zajednice grada Dubrovnika

6.8. Stručno usavršavanje

- Sudjelovanje na seminaru „Zakon u ustanovi“, 24. 01. 2020., Zagreb (V. Jurica Turk)
- Sudjelovanje na Internet seminaru – webinaru, zakoni u ustanovama, 27. 11.2020. (V. Jurica Turk)

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

- Pružena stručna pomoć akademskom slikaru grafičaru, g. Ivu Grbiću – autorska djela nastala u Domovinskom ratu (V. Jurica, M. Đuraš)
- Stručna pomoć Udruzi roditelja poginulih hrvatskih branitelja Dubrovnik, g. Niku Vukoviću u organizaciji i vođenju programa obilježavanja obljetnice pogibije dubrovačkih branitelja na Strinčjeri. (Varina Jurica Turk)
- Stručna pomoć Zavičajnom klubu Imočana u Dubrovniku i Udrugama proisteklim iz Domovinskog rata Imotske krajine, te priprema i realizacija programa obilježavanja obljetnice oslobađanja Golubovog kamena i obljetnice podizanja spomenika poginulim Imočanima na Južnom bojištu, 2. i 3. srpnja 2020. (M. Đuraš, V. J. Turk)
- Pružana stručna pomoć studentima na izradi seminarskih radova (M. Đuraš, V. J. Turk)
- Udrugama proisteklim iz Domovinskog rata u realizaciji njihovih godišnjih programa. (M. Đuraš, V. J. Turk)

6.12. Informatički poslovi muzeja (kreiranje i održavanje web stranica, on-line baza podataka, digitalizacija građe i sl.)

- Digitalizirana 1928 dokumenta iz Zbirke dokumenata (Varina Jurica Turk)
- Digitalizirano 11000 fotografija (Mišo Đuraš)

- Nastavak izrade i održavanja te objavljivanja stručnih tekstova i grđe Muzeja na web stranici Muzeja (Varina Jurica Turk)
- Rad na društvenim mrežama – Facebook i Instagram stranici Muzeja (Varina Jurica Turk)

6.13. Ostalo

- U Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik, 15. rujna sniman je dokumentarni film o hrvatskim braniteljima i profesionalnom ratnom fotografu Matku Biljku. Redatelju dokumentarnog filma Gordanu Maliću pružena je stručna pomoć, a stručni djelatnik Mišo Đuraš sudjelovao je u filmu.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

1. Tematske izložbe iz fundusa Muzeja:

Stvarna i virtualna izložba „Oluja 1995. – 2020.“

Muzej Domovinskog rata Dubrovnik povodom proslave Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja priredio je otvorenje dviju izložbi u tvrđavi Imperijal na Srđu, stvarnu i virtualnu izložbu „Oluja 1995. – 2020.“, autorice Varine Jurica Turk.

- Stvarna i virtualna izložba „Oluja 1995. – 2020.“ nastale su temeljem, ovaj put cjelovito obrađene građe i digitaliziranih fotografija iz Zbirke istaknutih hrvatskih ratnih fotoreportera „Slobodne Dalmacije“ Matka Biljka, Božidara Vukičevića, Zvonimira Pandže i Mila Kovača, te smo iznova prikazali tijek VRO Oluja na kninskom i dubrovačkom području. Ovim tematskim izložbama obilježili smo veliku 25. obljetnicu „Oluje“. Za njihovu realizaciju odlučili smo se radi pokazanog velikog interesa javnosti za izložbu iste tematike „Oluja pobjede i slobode“, priređenu 2015. godine uz 20. obljetnicu VRO Oluja, koju je razgledalo više od 35 000 posjetitelja.

- Ujedno, ovom značajno proširenom i obogaćenom virtualnom izložbom i digitaliziranom građom, bili smo u mogućnosti stručnoj i široj javnosti prezentirati nove spoznaje i povijesne činjenice do kojih smo došli sustavnim istraživačkim radom i nastavkom stručne obrade građe muzejskih zbirki i dokumentacije. Budući da je u središtu našeg interesa ostala dokumentarna ratna fotografija, koja se potvrdila kao temelj vizualne memorije, visoko vrijedan muzejski predmet i prvorazredan povijesni izvor, ovom prigodom posebno ističemo provedenu opsežnu inventarizaciju kojom je obrađeno cjelovito ratno stvaralaštvo proslavljenih fotoreportera „Slobodne Dalmacije“ vezano uz Oluju. Ova postignuća omogućila su izlaganje i većeg broja dojmljivih dokumentarnih snimaka i tekstova dijelom objavljenih u „Slobodnoj Dalmaciji“ i „Dubrovačkom vjesniku“, koji su podijeljeni u dvije kronološko tematske cjeline.

U prvoj cjelini izložbe fotografijama Matka Biljka i Božidara Vukičevića pratimo pobjedonosno napredovanje Hrvatske vojske na području sjeverne Dalmacije i oslobađanje Knina. U sklopu ove cjeline obrađena su i dva važna događaja, koja su simbolično potvrdila konačnu pobjedu, dolazak Vlaka slobode u Split i svečani doček 4. Gardijske brigade na splitskoj rivi. U drugoj cjelini izložbe fotografijama Zvonimira Pandže i Mila Kovača svjedočimo o događanjima na dubrovačkom području u vrijeme Oluje, a prezentiramo i nove utvrđene povijesne činjenice, koje potvrđuju važnost uspješne obrane juga Hrvatske i slamanja

zločinačkih napada VRS, poduzetih u kolovozu 1995. godine s krajnjim ciljem ostvarenja velikosrpskih planova o stjecanju izlaza na morsku obalu.

Izložbe su otvorene i predstavljene u sklopu programa Grada Dubrovnika za obilježavanje Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja.

Mjesto održavanja i prostor: tvrđava Imperijal, 4. kolovoza 2020.

Mjesto održavanja i prostor virtualne izložbe: www.mdrd.hr

Vrijeme trajanja: 4. kolovoza 2020. – u trajanju

Autorica stručne koncepcije: Varina Jurica Turk

Suradnik na izložbi: Mišo Đuraš

Autori likovnog postava: Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš

Opseg stvarne izložbe: 183 predmeta – izvorna građa iz Zbirki MDRD

Opseg virtualne izložbe: 274

Fotografije: Matko Biljak • Božidar Vukičević • Zvonimir Pandža • Milo Kovač

Glazba: Dubrovački simfonijski orkestar

• Dana Kahrman i Vid Veljak – PASACAGLIA

• Verdi Giuseppe – NABUCCO – uvertira • ANDANTE • Bersa Blagoje – IDILAdizajn

Tiskovine: digitalno izdanje – plakat izložbe, pozivnica

Vrsta: tematska povijesna, umjetnička, kompleksna, fotografska, tuzemna, edukativna, informativna, skupna

Korisnici: Građani grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, školska djeca, studenti, branitelji, Udruge proistekle iz Domovinskog rata, domaći i strani posjetitelji Grada, svi s pristupom Internetu.

2. „Tvrđava nekad-danas-sutra, predstavljanje Idejne muzeološke koncepcije budućeg stalnog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik“

• Glavni preduvjeti za donošenje ovog dokumenta, muzeološke koncepcije postava, bilo je postojanje Muzeja i njegov višegodišnji stručni rad. Na ovom mjestu još jednom zahvaljujemo Gradu Dubrovniku što je prepoznajući važnost našeg Projekta „Muzej Domovinskog rata Dubrovnik“, zamišljenog kao jedinstvenog „in situ“ muzeja, pokrenuo i uspješno okončao postupak njegovog osnivanja te mu osigurao izložbeni prostor u tvrđavi Imperijal – dubrovačkom i svehrvatskom simbolu herojstva, žrtve i konačne pobjede u Domovinskom ratu. Upravo stoga, ova nova idejna muzeološka koncepcija stalnog postava rađena je u skladu s

posljednjom Odlukom Gradskog vijeća Grada Dubrovnika kojom nam je 2018. dodijeljeno 338 m² prostora u zapadnom krilu centralnog dijela prizemlja tvrđave Imperijal, a posebno temeljem nedavnih važnih odluka Gradskog vijeća o raskidu ugovora o koncesiji s tvrtkom Razvoj golf i vraćanju tvrđave Gradu. Jednako tako prezentaciju smo obogatili dijelom naših viđenja i prijedloga buduće namjene prostora tvrđave Imperijal na Srđu, nastojeći i tako pomoći Gradu u izradi predstojećeg cjelovitog rješenja obnove i namjene ovog iznimno važnog područja.

- Muzeološku koncepciju čine tri osnovne tematske cjeline: Srpsko-crnogorska agresija 1991., Dani pobjede i oslobađanje hrvatskoga Juga i Stradanja stanovništva, civilnih objekata i spomenika kulture.

1. U prvoj cjelini prezentiran je tijek ratnih događanja i život u ratnim uvjetima na dubrovačkom području od osamostaljenja Republike Hrvatske 25. lipnja 1991. do potpisivanja Sarajevskog primirja 3. siječnja 1992. Činile su je slijedeće pod teme: pripreme za obranu, osnivanje prvih oružanih postrojbi u obrani Grada, početak oružane agresije, tijek borbenih djelovanja, organizacija života u potpunom neprijateljskom okruženju i herojska obrana 1991. godine

2. Druga cjelina sadrži događanja na dubrovačkom području od početka primjene Vanceovog plana, konačnog oslobađanja privremeno okupiranih područja južne Hrvatske u listopadu 1992., te daljnji tijek događanja do pobjedonosnog završetka Domovinskog rata kroz pod teme: tijek pregovora o povlačenju tzv. JNA s teritorija RH, postrojbe Hrvatske vojske u napadnoj operaciji oslobađanja hrvatskog Juga, izlazak HV na međunarodno priznate granice Republike Hrvatske te Dubrovnik do završetka Domovinskog rata uz naglasak na Vojno redarstvenu operaciju OLUJA na dubrovačkom području.

3. Treća cjelina sadrži cjelovit prikaz stradanja dubrovačkog područja tijekom Domovinskog rata s podacima o poginulim i ranjenim dubrovačkim braniteljima i civilnim žrtvama, zatočenicima u srpsko-crnogorskim koncentracijskim logorima, prognanicima i izbjeglicama, pretrpljenoj ratnoj šteti na civilnim i privrednim objektima te razaranjima i uništavanju kulturne baštine, stradanju spomenika svjetske vrijednosti.

- Bit će predstavljeno više od 600 predmeta iz muzejskih zbirki te će sve cjeline bit popraćene tematski složenim izvornim video materijalima koji prikazuju sav besmisao agresorskog razaranja Grada te patnju i stradanja njegova stanovništva.

- Ulazna prostorija tvrđave Imperijal obogaćena je prikazom povijesti tvrđave Imperijal u doba Francuza i napada na Dubrovnik 1806., i dalje do vremena Domovinskog rata uz podtemu Priprema za obranu u Domovinskom ratu. Ovakvom cjelovitom prezentacijom naglašavamo smještaj Muzeja u „in situ“ prostorima tvrđave Imperijal na Srđu, mjestu gdje su vođene presudne borbe s agresorom i gdje je Dubrovnik očuvao svoju slobodu.

- U uvodnom dijelu obuhvatili smo i opći kontekst vremena i šireg prostora, i predstavili događanja u Evropi i Jugoslaviji koji su prethodili Domovinskom ratu, kao bi omogućili lakše snalaženje i razumijevanje događaja stranim posjetiteljima.

- Korištenjem suvremenih tehnoloških rješenja i višeslojnim načinom izlaganja građe, nastojali smo nadvladati zadana prostorna ograničenja i što potpunije prezentirati sve tematske cjeline stalnog postava.
- Vjerujemo kako smo ovakvim radom učinili značajan iskorak u zajedničkom nastojanju da Dubrovnik, grad povijesti, kulture i umjetnosti, u široj javnosti postane prepoznat i kao simbol herojstva i pobjede u Domovinskom ratu.
- Realizacijom stalnog postava i bogatstvom muzejskih zbirki, te daljnjom sustavnom sakupljačkom djelatnošću, stručnom obradom i prezentacijom građe, Muzej bi omogućio očuvanje sjećanja i povijesne istine o vremenu velikosrpske agresije i Domovinskog rata. U autentičnim prostorima tvrđave, gdje su vođene odlučujuće bitke za očuvanje slobode Dubrovnika, svjedočio bi o veličini herojstva i žrtve dubrovačkih branitelja i građana, kojom su obranili Grad, sudjelovali u oslobađanju privremeno okupiranih dijelova dubrovačkog područja i dali izniman doprinos stvaranju slobodne i neovisne Republike Hrvatske i konačnom pobjedonosnom završetku Domovinskog rata.

Mjesto održavanja i prostor: tvrđava Imperijal, 5. prosinca 2020.

Virtualna prezentacija: www.mdrd.hr

Vrijeme trajanja: 5. prosinac – u trajanju

Autorica izložbe, koncepcije i scenarija stalnoga postava: Varina Jurica Turk

Korisnici: Svi korisnici Interneta

3. Našim su posjetiteljima tijekom 2020. bile dostupne i još dvije povremene izložbe u zapadnim prizemnim prostorima tvrđave Imperijal: „**Orlandove ratne godine**“ (iz fundusa Muzeja, autorice Varine Jurica Turk) i „**Stradanje sakralnih objekata na dubrovačkom području u Domovinskom ratu**“ (građa iz fundusa, autora: Varina Jurica Turk i Mišo Đuraš).

10. IZDAVAČKA DJELATNOST MUZEJA

10.3. Elektroničke publikacije

- Virtualna izložba „Oluja 1995. – 2020.“ www.mdrd.hr (trajanje 33,57 minuta)
- Otvorenje izložbe „Oluja 1995. – 2020.“ www.mdrd.hr (trajanje 18,15 minuta)
- Plakati i pozivnice izložbi, mrežna stranica muzeja i društvene mreže
- Edukativni program: Vojno redarstvena operacija Oslobađanje juga Hrvatske i deblokada Dubrovnika, www.mdrd.hr
- Virtualna izložba – prezentacija „Tvrđava Imperijal nekad – danas – sutra“, idejna muzeološka koncepcija budućeg stalnog postava Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, www.mdrd.hr (trajanje 31,48 minuta)
- Interaktivna šetnja Muzejom Domovinskog rata Dubrovnik, www.mdrd.hr

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva (vodstva za građanstvo, vodstva za škole, specijalna vodstva)

- Tijekom 2020. godine nastavila se edukativna djelatnost u vidu vodstava kroz Stalni postav te kroz povremene izložbe Muzeja u tvrđavi Imperijal, iako u manjem broju zbog korona krize.
- Osnovna škola, Osojnik, 30 učenika, posjet Muzeju uz stručno vodstvo, 10. ožujka. (Varina Jurica Turk)
- Studenti povijesti s Hrvatskog katoličkog sveučilišta u Zagrebu, studijsko putovanje, 45 studenata i 5 profesora, posjet Muzeju uz stručno vodstvo. (Varina Jurica Turk)
- Stručno vodstvo za članove Foto Kluba Šibenik, 10 osoba, 3. lipnja (Varina Jurica Turk)
- Stručno vodstvo za grupu od 28 ljudi koju su sačinjavali studenti, predstavnici Tužilaštva, Ustavnog suda, novinari, pravnici i NVO aktivisti Crne Gore, 5. studenoga (Varina Jurica Turk, Mio Đuraš)
- Stručno vodstvo za članove „Srđ je grad“, 50 osoba, u tvrđavi Imperijal na Srđu, 8. lipnja, (Varina Jurica Turk, Mio Đuraš)
- Stručno vodstvo za grupu od 45 polaznika Tečaja za turističke vodiče, Društva Turističkih Vodiča Dubrovnik, pri Sveučilištu u Dubrovniku, Inicijativa mladih za ljudska prava Crne Gore, 28. studeni (Varina Jurica Turk)

11.2. Predavanja

- U sklopu Programa Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik povodom 25. obljetnice vojno redarstvene operacije „Oluja“, Dana pobjede i domovinske zahvalnosti i Dana hrvatskih branitelja uz izložbu „Oluja 1995. – 2020.“ upriličeno je predavanje „163. brigada HV u obrani dubrovačkog područja 1993.-1995.“ koje je održao brigadir Željko Topolovec.

Predavač nas je upoznao s događanjima na Južnom bojištu u završnoj fazi Domovinskog rata kada je obnašao dužnost zapovjednika 163. dubrovačke brigade HV.

Iscrpno je obrađeno istaknuto mjesto i uloga koju je ova dubrovačka postrojba, u to vrijeme jedna od najsnažnijih pričuvnih brigada Hrvatske vojske, imala u obrani dubrovačkog područja od razornih zločinačkih napada VRS u kolovozu 1995. godine. O vrijednosti ovog predavanja za buduće stručno i znanstveno proučavanje Domovinskog rata na najbolji način svjedoči opsežno korištena izvorna osobna dokumentacija koju je brigadir Topolovec darovao Muzeju Domovinskog rata.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Objave u tiskanim i elektroničkim medijima

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/uz-25-obljetnicu-u-tvrđavi-imperijal-izložba-oluja-1995-2020-i-predavanje-o-163-brigadi-hv-u-obrani-dubrovackog-područja-1035612?fbclid=IwAR1pams6FZg87DndfeQGJmsnXGLkwe08MS-Dw9EsytT6wawv4gAf8TSAgt0>

<https://www.dubrovniktv.net/?id=3137>

<http://dubrovniktv.net/index.php?id=3180&fbclid=IwAR1xADtvMhara1qFDIB0lk8pBQszS-g7bNH4ExJWdEtSQBqqwHojTv-pDtl#gVideo>

https://magazin.hrt.hr/641288/u-dubrovniku-otvorena-izložba-oluja-1995-2020?fbclid=IwAR1r9sENNRtQFb4_AakeYinhXo42zdUjMrySjBpoUNXrtsfEYR0qlxa89w

<https://www.dubrovniknet.hr/u-tvrđavi-imperija-otvorena-izložba-povećana-olujni-uskoro-dostupna-i-u-virtualnom-izdanju/>

<https://dubrovackiportal.hr/grad/video-oluja-1995-2020-povodom-obljetnice-otvorena-tematska-izložba-u-muzeju-domovinskog-rata/>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/uz-25-obljetnicu-u-tvrđavi-imperijal-izložba-oluja-1995-2020-i-predavanje-o-163-brigadi-hv-u-obrani-dubrovackog-područja-1035612>

<https://www.youtube.com/watch?v=RrDZ0ouGiNI>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/autorice-varine-jurice-turk-otvorena-tematska-izložba-oluja-1995-2020-1036420>

<https://dubrovackidnevnik.net.hr/vijesti/grad/oluja-1995-2020>

<https://www.dulist.hr/uz-25-obljetnicu-oluje-upriličena-izložba-i-predavanje-u-tvrđavi-imperial/669465/>

<https://narod.hr/kultura/video-otvorena-izložba-o-olujni-u-muzeju-domovinskog-rata-dubrovnik-tvrđavi-imperijal-na-srdu>

<https://www.youtube.com/watch?v=LczqTlpFyAU>

<https://www.dubrovnikpress.hr/component/k2/item/38498-program-proslave-oluje-u-dubrovniku.html>

https://dulist.hr/razgovor-varina-jurica-turk-bili-smo-taoci-razvoja-golf-nadamo-se-adekvatnim-radnim-prostorima/694542/?fbclid=IwAR3h7ZOKmdg0qdvVaUHX7ufKjHvM1HDpnGLkwf-0hsL_e2XiQZ2eMpoDxZc

https://www.dubrovniknet.hr/kako-ce-izgledati-u-buducnosti-muzej-domovinskog-rata-na-srdu-saznajite-uzivo-u-11-sati?fbclid=IwAR3ryNfuSoBSGYnT_iAvoSkyx0vEYz_dDIQjKL46IAWr4Svolu0ZzelB7OQ

<https://www.dubrovniktv.net/?id=3255#gVideo>

http://dubrovniktv.net/index.php?id=3180&fbclid=IwAR0IVKJaejNSecLg-p_KR1VyH_tljZP7sa0drXF_bqwiLv76SvuXreolgU#gVideo

<https://radio.hrt.hr/radio-dubrovnik/clanak/dan-pobjede-i-domovinske-zahvalnosti-i-dan-hrvatskih-branitelja-program/239428/>

<https://www.dubrovniknet.hr/svjetski-dan-izbjeglica-i-prognanika-32-tisuće-ljudi-iz-grada-i-okolice-1991-napustili-su-svoje-domove-i-krenuli-u-neizvjesnost?fbclid=IwAR0suL330erNNKb-UCukcR2ITqp4y1tQjoriRrNa3BALHPQb9kXDXNYFXTM>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/vijesti/kultura/javne-ustanove-u-kulturi-grada-dubrovnika-tijekom-korona-krize-publici-nude-svoje-sadržaje-u-viralnim-vremenima-kultura-nalazi-virtualna-riješnja-1013669>

<https://dubrovnik.today/event/tvrđava-imperijal-nekad-danas-sutra-prezentacija-idejne-muzeoloske-koncepcije-stalnog-postava-mdrd/>

<https://dulist.hr/pogledajte-buduci-izgled-i-koncepciju-muzeja-domovinskog-rata-u-tvrđavi-imperijal/687390/>

<http://dubrovackiportal.hr/kultura/ravnateljica-muzeja-domovinskog-rata-varina-jurica-turk-podsjetila-na-lose-uvjete-rada-i-porucila-vijecnicima-da-treba-njihovu-pomoc/>

<http://www.herojiosijeka.hr/predstavljena-koncepcija-muzeja-domovinskog-rata-u-tvrđavi-imperijal/>

<https://dubrovackidnevnik.net.hr/vijesti/grad/pogledajte-kako-bi-trebao-izgledati-muzej-domovinskog-rata-na-srdu>

<http://www.portaloko.hr/clanak/pogledajte-kako-bi-trebao-izgledati-muzej-domovinskog-rata-na-srdu/0/112888/>

<https://dubrovacki.slobodnadalmacija.hr/dubrovnik/zupanija/dubrovnik/nakon-raskida-ugovora-o-koncesiji-s-tvrtkom-razvoj-golf-vjerujemo-kako-ce-muzej-domovinskog-rata-biti-prepoznat-kao-kljucni-korisnik-1062151>

<https://www.mixcloud.com/RadioJug/radio- vetrina-05082020-varina-jurica-turk/>

<https://www.tportal.hr/kultura/clanak/predstavljena-idejna-koncepcija-stalnog-postava-muzeja-domovinskog-rata-dubrovnik-20201206>

<https://radio.hrt.hr/radio-dubrovnik/clanak/kako-ce-izgledati-stalni-postav-muzeja-domovinskog-rata/252640/>

<https://www.culturenet.hr/default.aspx?id=101388>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

- Sudjelovanje stručnih djelatnika u reportaži Belgijske televizije na temu Dubrovnika u Domovinskom ratu, 16. i 17. ožujka 2020. Snimanje održano u postavu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal (V. J. Turk, M. Đuraš)
- Sudjelovanje u emisiji Dubrovnik Tv Net -a „Eto nas kod vas“, 20 minuta na temu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik i stvarne i virtualne izložbe „Oluja 1995. – 2020. kolovoz 2020. (Varina Jurica Turk)
- Sudjelovanje u emisiji Dubrovnik Tv Net -a „Eto nas kod vas“, 25 minuta na temu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, Dana dubrovačkih branitelja i predstavljanja muzeološke koncepcije budućeg stalnog postava MDRD, prosinac 2020. (Varina Jurica Turk)
- Sudjelovanje u emisiji u živo Libertas TV -a, 25. lipnja na temu Dana neovisnosti i Dana državnosti (Varina Jurica Turk)
- Sudjelovanje u prilogu HTV kultura – izložba „Oluja 1995. – 2020.“, (Varina Jurica Turk)
- Sudjelovanje u polusatnoj emisiji Radio Jug – izložba „Oluja 1995. – 2020.“ i Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja, (Varina Jurica Turk)
- Sudjelovanje u polusatnoj emisiji Dubrovnik tv net-a , na temu – izložba „Oluja 1995. – 2020.“ i Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja, (Mišo Đuraš)
- Sudjelovanje u emisiji Libertas tv-a, izložba „Oluja 1995. – 2020.“, (Varina Jurica Turk)

- Sudjelovanje u radio emisiji Radio Dubrovnik u trajanju od 45 minuta, 1. listopada, Obilježavanje početka napada na Dubrovnik u Domovinskom ratu (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš)
- Sudjelovanje u emisiji Dubrovnik Tv Net -a „Eto nas kod vas“, 20 minuta na temu Muzeja Domovinskog rata Dubrovnik, i budućeg stalnog postava Muzeja, prosinac 2020. (Varina Jurica Turk)
- Stručni djelatnici redovito su putem medija (radio, TV) izvještavali javnost o radu ustanove, stalnoj i povremenim izložbama Muzeja i obljetnicama iz Domovinskog rata na dubrovačkom području.
- Jednako tako sudjelovali su u radio emisijama Radija Dubrovnik, Katoličkog radija, Radio Raguse i dr., te davali izjave na sve novinarske upite.

13. MARKETINŠKA DJELATNOST

- Sva događanja u Muzeju su redovito i dobro predstavljena u lokalnom i nacionalnim medijima.
- Suradnja s medijima u izradi priloga o programima MDRD (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš)
- Obavještavanje medija o posebnim programima Muzeja i gostovanja u radio i tv emisijama. (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš)
- Uređivanje i objava novosti na Facebook, Instagram, i web stranicama Muzeja, kao i u Kulturnom kalendaru Grada Dubrovnika. (Varina Jurica Turk)
- Redovito servisiranje turističkih agencija informacijama o cijenama, prostorima, radnom vremenu, i događanjima u Muzeju, te koordinacija posjeta. (Varina Jurica Turk)
- U Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik 27. rujna snimljena reportaža o Muzeju i ratnoj 1991. godini za "Hrvatskog vojnika", Ministarstvo obrane RH, urednica i novinarka gđu Ladu Puljizević i g. Tomislav Brandt, urednik fotografije (Varina Jurica Turk, Mišo Đuraš)

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

- Posjet Muzeju Domovinskog rata Dubrovnik u tvrđavi Imperijal na Srđu, obuhvaća posjet stalnoj („Dubrovnik u Domovinskom ratu 1991. – 1995.“) i povremenim izložbama Muzeja („Oluja 1995.-2020.“, „Orlandove ratne godine“ i „Stradanje sakralnih objekata na dubrovačkom području u Domovinskom ratu“) tijekom 2020. kada je bilo 14607 posjetitelja. Od ukupnog broja posjetitelja ostvareno je 14323 individualnih i 284 grupnih posjeta. Sveukupno je prodano ulaznica 6811 (odrasli: 3912, studenti: 2615), a besplatan posjet ostvarilo je 7796 posjetitelja. Razlog ovakvom velikom smanjenju broja, posebno stranih, posjetitelja u 2020. u odnosu na 2019. godinu je isključivo utjecaj korona krize.
- Građani Grada Dubrovnika, stanovnici Dubrovačko neretvanske županije, učenici i studenti, hrvatski branitelji, članovi udruga proisteklih iz Domovinskog rata i dr., koji ostvaruju besplatan ulaz, nastavili su dolaziti posjećivati stalnu izložbu i povremene muzejske postavne i u 2020.

godini, ali u manjem broju nego proteklih godina, pogotovo u organiziranom posjetu razreda osnovnih i srednjih škola kao i studentskih grupa, koje su većinom izostale tijekom protekle godine.

- Muzej je za vrijeme lockdowna bio zatvoren za posjetitelje u vremenskom periodu od 15. ožujka do 28. travnja 2020., a svo ostalo vrijeme muzejski su postavi bili dostupni za posjet svih 7 dana u tjednu uvažavajući sve propisane epidemiološke mjere.

Izraženo u postotku, broj posjetitelja u 2020. iznosi 23,732 % u odnosu na 2019.

• Online posjećenost Muzeja:

Mrežna stranica Muzeja www.mdrd.hr : Ukupno 59990, od čega: Online Zbirke 6380, Virtualne izložbe 7823, Interaktivna šetnja 9524, Edukativni programi 4575, Ostalo (novosti, kronologija, dokumentacija, izvješća, korisne informacije i dr.) 31688

Facebook stranica MDRD <https://www.facebook.com/MUZEJ/>

Ukupno: 64848, od čega 57567 pregleda, 2.129 pratitelja, 4520 lajkova, 216 dijeljenja i 416 komentara

Instagram MDRD <https://www.instagram.com/muzejdr/>

Ukupno 45156, od čega 39414 pregleda, 642 pratitelja, 51 komentar, 3 dijeljenja i 5046 lajkova

15. FINACIJE

15.1. Izvori financiranja (u %):

RH 0%

lokalna samouprava: 99,76%

vlastiti prihod: 0,24 %

sponzorstvo: 0%

Od početka rada MDRD, do korona krize, Muzej je bilježio ostvareni prihod od osnovne djelatnosti – prodaje ulaznica veći od dodijeljenih sredstava Muzeju iz proračuna Grada Dubrovnika i omogućavao osiguranje stabilnog poslovanja i održivog razvoja bez dodatnog opterećenja gradskog proračuna, što na žalost nije ostvareno u proračunskoj 2020. godini zbog korona krize.

Od osnutka i početka djelovanja MDRD, od 2017. do kraja 2020., Muzeju je dodijeljeno manje sredstva iz gradskog proračuna Grada Dubrovnika u odnosu na prihodovanje sredstava Muzeja u gradski proračun od prodaje ulaznica. Tijekom 2020., trima Izmjenama i dopunama konsolidiranog proračuna Grada Dubrovnika Muzeju je smanjen prihod u postotku od 30%.